

Posudek na diplomovou práci

Posudek vedoucí diplomové práce

Proměny vnímané akademické účinnosti při přechodu na střední školu,

kteřou předkládá Bc. Soňa Lávičková

Autorka předložené práce navázala na téma, jež úspěšně rozpracovala již ve své bakalářské práci. Nyní se však zapojila do výzkumného projektu realizovaného na katedře psychologie FF UK a podpořeného Grantovou agenturou České republiky. Její diplomová práce je tedy nezanedbatelnou součástí rozsáhlejšího výzkumu. Za pozornost také stojí, že se jedná o longitudinální studii, s níž se v projektech diplomových prací nesetkáváme příliš často.

V souladu s názvem práce se celá teoretická část věnuje problematice vnímané akademické účinnosti, resp. vnímané osobní účinnosti. Nejprve je koncept představen na obecnější úrovni, jsou uvedeny základní zdroje rozvoje vnímané akademické účinnosti a vymezení vůči podobným psychologickým pojmům. Následující dvě kapitoly práce se věnují proměnám vnímané akademické účinnosti v průběhu vzdělávacího procesu, potažmo možnostem pozitivního ovlivnění vnímané akademické účinnosti, která je v textu prezentována jako nedílná součást akademické úspěšnosti žáků.

Teoretická část je psána stručně, přehledně, čerpá ze značného množství zahraniční i tuzemské literatury, která téma relevantně vymezuje i zasazuje do širších souvislostí. Oceňuji také přesahy do praxe, které poukazují na význam prezentované teorie pro reálný edukační proces.

Empirická část prezentuje v souladu s požadavky kladenými na strukturu zpracování výzkumných zpráv celý projekt i získané výsledky. Autorka se aktivně zapojila do sběru dat a opakovaně docházela do škol, korespondovala s nimi a zajišťovala administraci výzkumných metod ve středních školách, které na výzkumu participovaly. Respondenty byli žáci základních škol zapojení v průběhu přijímacího řízení na střední školu, kteří byli následně sledováni po přestupu na tuto střední školu. Ačkoli prvotní výzkumný soubor čítal několik set respondentů, opakovaný sběr dat ve všech fázích studie se podařil jen u necelých osmdesáti z nich. Přesto je zjevné, že sběr dat i jejich zpracování vyžadovaly značné množství času a energie.

Výzkumná zjištění rozhodně stojí za pozornost, ač se potvrdily jen některé ze stanovených předpokladů. Za určitý nedostatek práce pokládám, že při prezentaci výsledků jsou zmíněny pouze výstupy ze statistických analýz, ale nejsou přesně zapsány také prosté výsledky, tj. hrubé skóry získané jednotlivými metodami. Doporučuji ke zvážení, zda by přehled těchto údajů nebylo vhodné doplnit formou errat jako přílohu práce.

Empirická část je uzavřena diskusí nad výsledky a jejich konfrontací s výstupy jiných tuzemských i zahraničních studií. Tato kapitola naplňuje kritéria kladená na diskuse v odborných sděleních. Je ukončena shrnutím limitů práce. Ačkoli je spíše stručnější, v poměru k celkovému rozsahu práce je její délka adekvátní.

Práce je psána odborným, ale čtivým jazykem. Autorka prokázala kritické psychologické myšlení i dovednost zpracovat odborné psychologické téma, včetně realizace výzkumné studie. Části práce

budou publikovány v monografii, jež bude hlavním výstupem realizovaného grantového projektu. Domnívám se, že toto je zcela adekvátní využití vzniklé diplomové práce.

Na závěr otázky: Autorka vysvětluje zjištěné trendy vývoje vnímané akademické účinnosti, které jsou v určitém rozporu s jinými studiemi, limitovaným počtem respondentů, nenáhodností výběru i relativně krátkou dobou pro sběr dat – je možné, že získaná data odpovídají realitě českých škol? Lze to nějak vysvětlit? Jaké byly výsledky administrovaných metod? Lze je chápat jako spíše v normě, nebo se spíše pohybují v pásmech nadprůměru či podprůměru?

Bc. Soňa Lávičková předložila práci, která splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK v Praze.

Doporučené hodnocení: výborně

Praha 30. 8. 2016

PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.